

CULTURA POPORULUI

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA”

C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA No. 16.

BUGUREȘTI 1 APRILIE 1928

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA No. 16

ANUL VII, Nr. 224.
Apare în fiecare Duminică

DUPA ȘAPTE ANI

Din rândurile picurate săptămână cu săptămână în această foaie, de către frunțași ai scrisului, ca și de modești intelectuali ai satelor, — preoți și învățători depe toate me-leagurile acestei țări, — s'a desprins necontestat o linie clară de conduită și un țel spre care ne îndreptăm pașii cu încredere.

Am avut și profesat un crez, dela care cei ce ne-au urmărit s'au convins că nu ne-am abătut nici odată.

Răspândirea cunoștințelor frumoase și folositoare în rândurile aceluia ce au mai multă nevoie de ele, trebuie să formeze un punct din programul aceluia ce sunt chemați să îndrepte viața poporului nostru spre noui făgășuri. Dacă noi am reușit sau nu, rămâne să se discute!

Departa de orice pornire politică, însuflețit de cele mai alese intențiuni, cei grupați în jurul foii «CULTURA POPORULUI», au înțeles că neamul nostru nu va putea juca rolul ce-l este încredințat, decât printr'o cultură, decât printr'o cultură înțelegătoare și sufletească a aceluia dela care se așteaptă păstrarea celor ce am câștigat.

Modesta noastră contribuție, hultă de unii, — din fericire prea puțini, — apreciată în schimb așa cum trebuie de cei mai mulți, începe să-și dea roadele. În asta stă poate toată satisfacția strădaniei noastre, ce ne dă indemn la muncă și curaj în pornirile noastre cinstite.

Acum, când șapte ani de existență s'au strecurat cu folos, ne va fi îngăduință, credem, să facem un bilanț al activității desfășurate.

Alături de noi au pulsat suflete alese, ne-au dat obolul și au înțeles pornirile noastre oameni de suflet și de intenții frumoase, ne-au dat curaj și indemn energii

active și înțelegătoare. Dar nimeni poate n'a înțeles mai bine pornirile avântate și dela nimeni n'am primit mai multe îndemnuri, — în acelaș timp și curaj pentru munca începută, — decât dela apostolii culturali ai neamului nostru, preoți și învățători.

«CULTURA POPORULUI», și-a făcut o cinste deosebită din a scoate la iveală gânduri, păreri, propuneri de ale acestor pioneri ai culturii naționale, în scrisul cărora s'a răsrânt întotdeauna durerea și obida neamului românesc. Din Maramureș în Calliacra, din Soroca în Mehedinți, dela Nistru până la Tisa, s'a îmbrățășat cu acelaș căldură gândul cinstit și intenția frumoasă.

Din viața neamului nostru de toate zilele am tras concluzii îndreptățite și am căutat să dăm importanță scrisului în lupta de redșteptare a neamului nostru. Am căutat să ridicăm acolo unde trebuie ideea de stat și de națiune, ne-am străduit să scoatem din vălmășagul luptelor politice crezul național și cultural dela care nu trebuie să se abată orice bun român.

Șapte ani de existență! Ne-au urmărit scrisul, ne iubesc, — avem impresia, — multe categorii sociale și pentru aceia nu vom dezarma și vom continua munca, fără rezerve și cu toate sacrificiile.

«CULTURA POPORULUI», în preajma celui de al optulea an pornește cu acelaș impetuozitate la lupta ce și-a înscris în program și nădăjduște că aceeaș atențiune și dragoste o va urma pe calea pe care o cunoaște dela apariția ei.

E o operă ce nu trebuie să moară, e o înfăptuire de care trebuie să se (înă seamă. Cu Dumnezeu înainte!

DUȘMANII DIN CETATE

III

— Tristețea micilor funcționari —

de Leontin Iliescu.

Dar o situațiune cu adevărat jalnică o au micii funcționari publici, și aceasta nu este vina cărmuitorilor de azi sau de ieri, ci din pricina unui sistem învechit, acelaș sistem ce făcea pe bătrânii noștri să-și închipuie că în țara noastră nu se poate guverna decât pe un fond de întineric și mizerie. Astăzi, când subteranele societăți răbănesc de energia atâtor suflete cari nu cer de cât dreptate, lumină și un trai tihnit, dregătorii României au înțeles că se poate conduce mai cu înțelepciune o țară prin mobilizarea națională și rațională a conștiințelor în scopul operelor constructive.

Această nouă credință a determinat puternic curent al propagandei culturale, care a făcut să răsără ca din pământ, în toate unghiurile țării, universități populare, atenee și căminuri culturale, chiar și ceainării culturale în unele sate din Muntenia, cu deosebire în județul Teleorman.

Dar dacă s'a admis ca bună această concepție de înfăptuire socială, pe care spiritul vremii a scos-o la lumină din laboratorul minunat al subconștientului omenesc, e logic să se dea, pe toate tărâmurile interpretarea ce i se cuvine.

Prin urmare, nu numai în viața sufletească și intelectuală să se determine valul necesar de învioreare, ci și pe tărâmul vieții materiale, a mijloacelor de a întâmpina pretențiunile din ce în ce mai grele ale vieții, mai ales când știut este de toată lumea cu scaun la cap, că de un bun trai material depinde nu numai buna calitate a muncii prestate în folosul obștei sociale, dar și progresul intelectual și etic al celor mulți.

Cât privește pe funcționarii

publici, despre care eu am scris nenumărate articole în presa de tiraj, am citit, în numărul din urmă al revistei societății lor, un interesant și emoționant articol, datorit îscuștii și măiestriei pene a scriitorului Al. Lascarov. Moldoveanu, care pune problema sub raportul crizei de cămin.

Cu toții știm cum, din pricina salariilor mici, cu o slabă putere de cumpărare pe piața excesiv de scumpă — mai ales artificial scumpă la noi, din pricina cupidității și lipsei de patriotăism a comercianților — funcționarii publici sunt nevoiți să îndure lipsuri grele. Apoi ei de multe ori lucrează în birouri adeseori lipsite de cubajul necesar colectivității, în camere umilitor de joase uneori, al căror inventar e un înfiorător focar de tuberculoză și alte grele boli. Dacă, dela birou, merge la locuința sa, acolo se vede — mai ales când e și tatăl a numeroși copii — redus la două — trei camere pentru toată familia, cea ce înseamnă că răul sporește în căminul micului slujbaş, unde totul îl scoate afară din casă, departe de familie, făcându-l să se „răcorească” în berării și bodegi, adăvurate moșii astăzi, din pricină că ele sug nu numai prisosul beneficiarilor de dată recentă, dar și măduva financiară a funcționarilor cari nu înțeleg să tracheze cu cinstea și conștiința lor.

Din pricina acestei triste stări de lucruri, mulți slujitori publici — dintre cei mai buni — au părăsit vechile funcțiuni, năpădind marile instituțiuni particulare, mai cu seamă băncile și întreprinderile economice, unde primesc salarii incontestabil mai mari. Dar și problema pe care o pune d. Lascarov — Moldoveanu are o importanță mare. Despre ea, însă, în arucolul viitor.

Din trecutul nostru

Iași Vechi: Biserica Trei Erarhi, cum era la 1845.

Sfârșitul Lumii

— FABULĂ —

de Vasile Militaru.

*Bătrânul soare, — milostivul și strălucitul lumii astru, —
Vorbă c'un frate-al său de pară, — mai mare poate sau mai mic, —
Pierdut în cine știe care părașini de nimic albastru,
De care omenirea încă nu știe până azi nimic...*

*Și soarele ce stă de-asupra mocirlei noastre de păcate,
Grăia, prin ale sale raze, de noi, cu depărtatu-i frate:*

*— De mii de ani eu mă tot mistui, arzându-mi propria făptură, —
De-a pururi milostiv cum sănt, —
Să dăruiesc într'una viață, cu-a mea lumină și căldură,
Acelora cari își zic oameni și se frământă pe pământ...*

*Dar, vai, din toți împătimații câți viu sub vatra mea se știu,
Nu'i nimeni care 'n lumină să poată sta cu fruntea sus,
Din răsărit până la apus,
Iar dintre cei care de-a pururi în lumea dușilor s'au dus,
Un singur Om a jost asemeni și-acela s'au numit Iisus...*

*Un singur Om, trecând prin lume, n'a vrut nimica pentru sine, —
Unică-i scop fiind să facă mereu aproapei lui bine
Și 'n schimb nimic el să nu ceară...
Incolto, toată omenirea, de mai 'nainte și din urmă,
N'a fost nici când decât o turmă
Din care unii, pentru aur, coboară mai prejos de fiară...*

*De mii de ani eu văd într'una cum păcătoasa lumii hamă, —
Trufașe vieții de-o clipă, — s'aruncă frate supra frate
Și 'n ghiara patimilor oarbe, se sfășie și se sugrumă,
Ca jarele înfometate...*

*De mii de ani ei tot adună aceiași «bani» și «pietre rare»;
Mărețe, unii fac «palate», — vrând tot mai mult cel care are, —
De și 'nțelege fiecare
Că, dincolo de pragul vieții când trece, hohotit în plâns,
De pe pământ nu poate nimeni să ia nimic din cât a strâns...*

*De-aceia, cu-ale mele raze, pământul n'o să mai desmierd
Și lumea-i plină de păcate am hotărât acum s'o pierd:*

*Voi stinge vatra de jăratec, din care harurile-mi cad;
Impresura-voi tot pământul cu noapte neagră ca de iad;
Voi descărca, de-asupra lumii sau mai curat, de-asupra urii,
Din rău, năpraznicia toată și toată furia naturii:
Voi rupe orice stăvilare zăpezilor a mii de nori;
Din vișore ne mai văzute voi face șerpi șuerători
Și nouă zece de zile 'ntr'una, — pe păcătoasa lumii viață,
Voi pune, munte lângă munte: zăpadă, grindină și gheață!...*

*Și-atunci, acei cari își zic oameni, să cadă,
Fulgurați de ger,
Cu mâinile împreunate, cu ochi de sticlă către cer,
Incremeniți, — statui de gheață, — sub vaturile de zăpadă,
Ca 'n veci de veci să nu mai vadă,
Din noaptea marelui dezastru,
Icoana mea strălucitoare și bolta cerului albastru...*

*Așa grăi bătrânul soare, prea depărtatului său frate,
Punând un nor, să nu mai vadă a noastră bătăie de păcate...*

*Atunci, privind numai o clipă, pe calea vieții înapoi,
Eu, — picătura de noroi, —
Simții adânc fiorii morții, cum o să'i simtă 'ntreaga turmă,
Dar prea târziu, că poate mâine e judecata cea din urmă!*

Ziua aviației

Se apropie ziua de 8 Aprilie, ziua în care suflarea românească de pretutindeni trebuie să vie în ajutorul aviației noastre. Atunci, mic și mare, tânăr și bătrân va trebui să-și dea obolul, oricât de modest, pentru mărirea și întărirea aviației naționale.

Am scris «va trebui», intrucât, fiecare trebuie să se considere datornic față de aviație și fiecăruia, sufletul să-i dicteze plata acestei datorii. Ne vom putea mândri atunci când aviația românească va fi la înălțimea aceluia din țările apusene, când vom avea avioane cât mai bune, de oarece numai atunci, ne vom simți în mai deplină siguranță, iar căile spre progres vor fi mai multe și mai deschise.

În timp de războiu, vom avea cu ce întâmpina dușmanii cari vor veni pe căile aerului să ne distrugă gospodăriile și să ne răpească viața. Vom avea cu ce să-l alungăm și să străjulum la hotare.

Având o aviație puternică, dușmanii nu vor îndrăzni să ne atace.

Având o aviație puternică, vom avea liniște, — siguranță. În timp de pace, vom ști să folosim aviația pentru trebuințele noastre launtrice. Călători, mărfuri, poșta, toate acestea vor fi transportate cu mult mai repede decât cu celelalte mijloace de transport și în felul acesta vom fi făcut un mare pas spre progres.

Ziua închinată aviației, ziua hotărâtoare în destinele viitorului nostru ca neam și țară, se apropie.

Primiți-o cu multă bună voință și dovediți încă odată că atunci când nevoile țării cer o aviație puternică și mărită, știți să dați obolul vostru care, deși mic, valorează nespuse de mult.

I. Livideanu

La porțile literaturii

Seri de iarnă...

Pentru COCA

A nins pe case și pe drum Salcâmiu iar au înflorit. Și fulgii au avut parfum De-am rătăcit nebun pe drum Și'n poarta voastră m'am oprit.

Tu mi-ai deschis... eram doritul Cel așteptat de multe seri... În casă, dulce mi-ai zămbit Și ochii tăi m'au cucerit Ca floarea blânde primăveri.

Și-acuma, serile de iarnă Sânt clipele ce fug ca'n vis... Iubito, am uitat că ninge Și vântul la fereastră plânge, Și afară noaptea-i un abis.

D. Antohi.

Vești bune dela Geneva

de Leontin Iliescu

Am avut mare dreptate când am salutat cu însuflețire, din acest loc, înființarea societății „Amicii Greciei”. Instinctul popular, care percepe admirabil intuițiile superioare de după războiu, ne-a îndemnat să-i urmărim drumul și de-acia, „Cultura Poporului” — reprezentanta firească a aspirațiilor celor mulți — a crezut de datorie să sublinieze faptul. O telegramă a agenției „Rador” ne aduce dela Geneva vestea bună, că d-nii Mihalacopolos, ministru de externe al Greciei, și N. Titulescu, ministrul de afaceri străine al României, au semnat pactul de neagresiune între statele română și elin.

Am avut deci mare dreptate. Evenimente de politică superioară vin astăzi să ne spună că cele scrise de noi, inspirate deadreptul din năzuințele populare, sunt în deplină armonie cu înțelepciunea cărmuitorilor, cea ce înseamnă că voința guvernărilor, potrivit uneori cu aceea a cărmuitorilor exprimă la o laltă voință lui Dumnezeu.

Dar nu numai faptul dela Geneva dă o minunată confirmare concepțiilor noastre pacifiste, în legătură cu spiritul actual al vremii, care pretinde o grabnică apropiere între acele popoare cari găsesc că între ele pot exista raporturi de bună vecinătate și chiar de prietenie.

Ideea exprimată de noi în articolul „Amicii Greciei” plutea în aer.

Dovada? Consulul nostru dela Santi-Quaranta, în Albania, se află de câteva zile în București și după informațiile ce le avem, urmărește înființarea unei societăți în sensul acesta. De îndată ce a aflat că o atare societate e înființată de fapt și că desfășură chiar o intensă activitate în cuprinsul țării, a căutat să se pună în contact cu exponenții autorizați ai acestei societăți, în vederea unei înțelegeri comune.

Se vede, deci, că ideea e bine primită și că numai cei cu vederi prea îngredite de simpliste prejudecăți s'ar putea împotrivi unor atari demonstrațiuni, cu caracter pacifist, ale instinctului popular.

Dar chiar dacă ar fi existând antagoniști ai inițiativei luate de un grup de intelectuali bucureșteni, principiul contrariu n'are nici o importanță și propovăduitorii lui ne pot lăsa cel mult impresia biroaștilor lui Rostand.

Un fapt rămâne cert: marele nostru diplomat — Iam înțeles pe d. Titulescu — ne-a dat dreptate deplină. Este deci în interesul politicii internaționale a statelor din Balcani și din sud-estul european, ca statele din acest cuprins să se lege între ele. Și este mai bine când popoarele pot anticipa — ceace este în cazul nostru — gesturile înțelepte ale guvernelor lor. Pentru triumful ideii se

cere însă o singură și mare condițiune: aceea ca toți inițiatorii mișcării să fie oameni de inimă, stăruitori în acțiunea lor și de bună credință mai ales.

O singură defecțiune și o simplă deviere de pe drumul cel drept, ar putea compromite prestigiul întregii mișcări.

Vrem să credem, însă, că aceasta nu se va putea întâmpla, și că toți membrii societăților urmărind apropierea dintre popoare, vor contribui la realizarea frumoaselor intențiuni ale inițiatorilor.

Tipăriturile rele

S'ar părea de la întâia privire că-i ceva cu neputință. Cum să se găsească și tipăriturile rele când marea invenție a lui Gutemberg a avut darul să deschidă noi orizonturi de cultură omenirii întregi!

Așa ar fi, s'au mai bine zis, așa s'ar conveni să fie, dacă n'ar fi lăcomie și răutate pe fața pământului. Numai din pricina lăcomiei sunt anumiți oameni, care răspândesc prin ajutorul tiparului, fel de fel de vorbe fără rost, un fel de cai verzi pe pereți, vorbe fără zid și fără miez, pe care în zadar le citești că nimic nu folosești. Alții din răutate, ca să strice sufletele oamenilor noștri curaj și cinstiți, se apucă și tipăresc fel de fel de minciuni și vorbe murdare, fără pic de rușine și judecată, care au drept țintă să sape la temelii statului nostru și să ne terfelească familia și neamul. De cărțile și gazetele acelea izvorâte din minți șubrede și viclene, trebuie să se ferească toată lumea și mai cu seamă tinerii și cei neștiutori. Cărțurarii satelor au această primă îndatorire, să spună poporului primejdia tipăriturilor rele, iar prin bibliotecile nici să se pomenească de asemenea seminte de otravă.

Întreaga luare aminte, trebuie să se îndrepte, către tipăriturile bune, care fără nici o patimă, izvorâte din minți sănătoase și ne prihănite trimite făclia culturii în rândurile largi ale neamului. Este indiscutabil rolul ce-l joacă tiparul în cultura și viitorul neamului nostru.

Cartea, gazeta, iată singurile surse, prin care apostolul își poate trimite până în colțul cel mai depărtat cuvântul său și toți acei dorici de lumină, pot să stea zi și noapte în școala, cu în vâtașii pământului. Dar după cum vedem această sursă a ajuns și unelta vrășmașilor, pentru atingerea scopurilor lor perfide și egoiste. Nu ne speriem. Veni-va timpul când cei răi se vor risipi ca fumul, iar cei buni, slujitorii ai neamului și credinței strămoșești, vor eși biruitorii, așa cum biruitorii au eșit strămoșii noștri în or-ce obstacol.

Al. T. Isfoache.

Cum să arăm și să semănăm

II.

Este așa de folositoare arătura de întorcere în cât oamneni învățați în ale plugăriei și cari au și lucrat pământ, îndeamnă lumea și nu știu cum să facă să poarte plugul odată cu secerătoarea.

Arăturile acestea se fac și după mazare, rapiță, cari lasă pământul liber de vreme, în vederea semănăturilor de toamnă: grâu, orz, seacă etc.

A doua arătură se face mai adânc și chiar dacă este vreme de secetă, brazda curge frumos după plug și nu se scoț bulgări mari și grei, atât de stricatori plugăriei, iar vitele trag lesne și fac lucru bun. Buruienile se distrug, pământul se curăță și așteaptă semănătura, care se va desvolta bine, găsind toate condițiunile prielnice.

Dar arături în față, nu adânci, se dau de obicei pământurilor ușoare: nisipoase, lutoase, care se ară bine și nici nevoie de adâncime în brazdă nu au, pentru că ele sunt destul de permeabile, adică lasă apa și aerul să umble cu toată ușurința prin toate părțile lor și de aceea și roadele pe cari le aduc plugurilor sunt mai mici. La muncă și osteneală puțină, roadă mică și neînsemnată. Apa ușor intră, dar tot așa de ușor iesă din aceste pământuri; de obicei nici hrana prea multă nu se găsește în ele și de aceea plantele nu se pot desvolta, adică nu pot crește și rodi ca într'un pământ bogat.

Arături adânci dăm și unor astfel de pământuri ușoare, numai atunci când găsim la o mică adâncime pământ bun, tălpos, pe care scoțându-l în față nădăjdum să-l îmbunătățim pe cel slab și ușor de la suprafață. De obicei însă aceste arături se fac toamna pentru ca să aibă vreme în timpul iernei ca acest pământ, care nu a mai văzut fața soarelui, să se despoască, să se îndulcească și să poată primi în primăvară sămânța.

Despre arăturile în față atât am de spus și sunt bune numai în condițiunile pe cari le-am arătat mai sus: adică arături de întorcere a mișcării și arăturile pământurilor ușoare cu abaterile pe cari le-am vorbit. Nenorocirea plugăriei noastre este însă faptul că se fac arături în față, că numai se scârșie pământul de cea mai mare parte a plugurilor noastre, mai dat pământul prin aplicarea legii. Se fac arături în față după ridicarea porumbului pentru ca să se samene grâu; se fac arături în față primăvara în vederea semănăturilor de primăvară; se fac arături în față ori când, ori cum și în orice împrejurare.

Dacă nu putem să dăm arături mai multe, așa cum am vorbit mai sus, cel mai bun lucru e să facem o arătură la adâncime potrivită: 16—20 cm. adâncime, adică de două palme. Dar aceste arături trebuiesc date la vreme potrivită; să nu fie pământul nici prea încărcat de apă — adică după ploii, — nici prea uscat de secetele lungi; pentru că și într'un caz și în celăl nu am făcut prea multă și prea bună treabă.

G. Savin.

(Va urma).

cute în interesul muncii. — Dacă însă ne referim la prezent, când cooperatia luptă cu arme la fel, cu capitalismul, necesitatea cooperatiei de credit devine o axiomă pe care nu o vād decât acei ce privesc viața prezentă prin fundul construcțiilor fantastice din viitor.

În rezumat deci am căutat să arătăm că mișcarea cooperativă trebuie privită prin cadrul întregii vieți sociale și al doilea ca astfel privind-o nu putem nega caracterul de cooperativă băncilor populare.

Rolul băncilor populare ca instituții Cooperative

de Mircea V. Pienescu.

Cooperatia ca mișcare socială nu poate fi privită în afară de legile generale pe care științele le-au fixat până în prezent și care s'au dovedit a fi adevărate. Prin urmare un studiu al cooperatiei va fi istoric atunci când se referă la trecut și va trebui studiat după legile fixate și prevăzute cu apă, se va cultiva următoarele plante: Jaleș, Rosmarinul, Lemnul Măicii Domnului (Santolina charybdomorpha), Odolean, Mentă, Melissa, toate speciile de Livănțică, Stânjănelul, Isopol, Lemn dulce (Glycyrrhiza glabra), care se găsește și sălbatică. Digitala purpură (Degetar) mai cu seamă pe văile munților Măcinului și ai Grecilor. Apoi toate speciile de Anacyclus, chrysanthemum care ne pot procura praful de insecte. Aceste plante de origine mediteraneană, se simt foarte bine în aceste locuri, al căror pământ și climă se apropie de cel mediteranean.

Unele din aceste plante, de mult au fost acclimatizate în cultură, de unele state din Europa, în care cultura plantelor farmaceutice se află în mare cinste. Dintre aceste plante, avem Polygala și Hicdrastis, foarte căutate și scumpe. Polygala preferă locurile de fânețe cam uscate, până la o înălțime de 700—850 m, deasupra nivelului mării, bine lucrate, udate la timp; hicdrastis este o plantă a Americii temperate, iubește locurile umede din păduri, bine umbrite, grase până la o înălțime cam tot de 700—850 m., fiindcă (în acele părți) trăesc în comun. La acestea am mai adăuga și pe Arctostaphylos uvae ursi, un arbust al țărilor de nord, din Europa, Asia și America, care ne procură foile sale. Se va cultiva în poenele din munți la 900—1500 m. înălțime, adică acolo unde am face instalații pentru destilare terapeutică din brazi și oleiuri din pin.

Tâlcuirea Legilor

— Suferința înfrățește oamenii! —

Omul este mai slab și neputincios decât toate animalele mari, de pe fața pământului.

Nu are picioare bune de fugă, ca iepurii; nici mâini lungi, cu ghiare ca maimuțele; nici dinți ascuțiți, ca ai lupului; nici miros ca al ogorului; nici auz bun ca al sălbaticilor și nici ochi ageri, ca ai vulturului.

Un biet creier numai, pe care trebuie să și-l frământăm în continuu, dacă vrea să nascocoască ceva și să și îmbunătățească viața.

Văzând că va pieri sub greutatea vieții și a tuturor vrășmașilor din apă, aer și uscat, atâtă timp cât trăiește în hoardă mică, omul a nteles dela sineși, că scăparea nu-i stă de cât în unirea cu alte hoarde, sau cum am zice noi astăzi, în cooperatie.

Cu ce hoarde era să se unească omul, dacă nu tot cu acelea plecate din sânul aceluiași familii, ca: fii, nepoți, veri, etc.?

Cu aceștia se dusesse el de multeori la vânatoare; deteșeră atacuri fiarelor și încetul cu încetul prinseseră între ei un fel de dragoste, de simpatie.

Pe aceștia și i-a apropiat mai întâi, ca hoarde din vecinătate și cu chipul acesta hoardele unite au alcătuit o putere mai mare, care a devenit acum un «clan».

Clanul înrudit și oarecum mărit, luptă necontenit împotriva fiarelor. Dând aierea și de alte hoarde străine s'au gândit, că ar fi bine să se năpustească asupra lor, să le bată și să le supună.

Se cerea însă pentru aceasta o organizare, căci fără un șef sau cărmuitor nu se putea face nimic.

Aceste culturi merg de milenii în caldarea dintre dealurile Nicolitel, Ortachioi și Ciucurova cu centrul la satu Regele Ferdinand I (Cinel). Tot în aceste regiuni precum și în toate locurile adăpostite și prevăzute cu apă, se va cultiva următoarele plante: Jaleș, Rosmarinul, Lemnul Măicii Domnului (Santolina charybdomorpha), Odolean, Mentă, Melissa, toate speciile de Livănțică, Stânjănelul, Isopol, Lemn dulce (Glycyrrhiza glabra), care se găsește și sălbatică. Digitala purpură (Degetar) mai cu seamă pe văile munților Măcinului și ai Grecilor. Apoi toate speciile de Anacyclus, chrysanthemum care ne pot procura praful de insecte. Aceste plante de origine mediteraneană, se simt foarte bine în aceste locuri, al căror pământ și climă se apropie de cel mediteranean.

Unele din aceste plante, de mult au fost acclimatizate în cultură, de unele state din Europa, în care cultura plantelor farmaceutice se află în mare cinste. Dintre aceste plante, avem Polygala și Hicdrastis, foarte căutate și scumpe. Polygala preferă locurile de fânețe cam uscate, până la o înălțime de 700—850 m, deasupra nivelului mării, bine lucrate, udate la timp; hicdrastis este o plantă a Americii temperate, iubește locurile umede din păduri, bine umbrite, grase până la o înălțime cam tot de 700—850 m., fiindcă (în acele părți) trăesc în comun. La acestea am mai adăuga și pe Arctostaphylos uvae ursi, un arbust al țărilor de nord, din Europa, Asia și America, care ne procură foile sale. Se va cultiva în poenele din munți la 900—1500 m. înălțime, adică acolo unde am face instalații pentru destilare terapeutică din brazi și oleiuri din pin.

Cooperatia ca mișcare socială nu poate fi privită în afară de legile generale pe care științele le-au fixat până în prezent și care s'au dovedit a fi adevărate. Prin urmare un studiu al cooperatiei va fi istoric atunci când se referă la trecut și va trebui studiat după legile fixate și prevăzute cu apă, se va cultiva următoarele plante: Jaleș, Rosmarinul, Lemnul Măicii Domnului (Santolina charybdomorpha), Odolean, Mentă, Melissa, toate speciile de Livănțică, Stânjănelul, Isopol, Lemn dulce (Glycyrrhiza glabra), care se găsește și sălbatică. Digitala purpură (Degetar) mai cu seamă pe văile munților Măcinului și ai Grecilor. Apoi toate speciile de Anacyclus, chrysanthemum care ne pot procura praful de insecte. Aceste plante de origine mediteraneană, se simt foarte bine în aceste locuri, al căror pământ și climă se apropie de cel mediteranean.

Tâlcuirea Legilor

— Suferința înfrățește oamenii! —

Omul este mai slab și neputincios decât toate animalele mari, de pe fața pământului.

Nu are picioare bune de fugă, ca iepurii; nici mâini lungi, cu ghiare ca maimuțele; nici dinți ascuțiți, ca ai lupului; nici miros ca al ogorului; nici auz bun ca al sălbaticilor și nici ochi ageri, ca ai vulturului.

Un biet creier numai, pe care trebuie să și-l frământăm în continuu, dacă vrea să nascocoască ceva și să și îmbunătățească viața.

Văzând că va pieri sub greutatea vieții și a tuturor vrășmașilor din apă, aer și uscat, atâtă timp cât trăiește în hoardă mică, omul a nteles dela sineși, că scăparea nu-i stă de cât în unirea cu alte hoarde, sau cum am zice noi astăzi, în cooperatie.

Cu ce hoarde era să se unească omul, dacă nu tot cu acelea plecate din sânul aceluiași familii, ca: fii, nepoți, veri, etc.?

Cu aceștia se dusesse el de multeori la vânatoare; deteșeră atacuri fiarelor și încetul cu încetul prinseseră între ei un fel de dragoste, de simpatie.

Pe aceștia și i-a apropiat mai întâi, ca hoarde din vecinătate și cu chipul acesta hoardele unite au alcătuit o putere mai mare, care a devenit acum un «clan».

Clanul înrudit și oarecum mărit, luptă necontenit împotriva fiarelor. Dând aierea și de alte hoarde străine s'au gândit, că ar fi bine să se năpustească asupra lor, să le bată și să le supună.

Cultura Plantelor Farmaceutice

de Farmacist Colonel GH. GRINȚESCU.

Locurile de cultură. — Ce plante farmaceutice să cultivăm.

Locurile cele mai bune pentru cultura plantelor farmaceutice sunt grădinele și poenele de pe cursul apelor, iazurilor și lacurilor din câmpie, dealuri și munți. Pentru astfel de culturi vom grupa plantele farmaceutice în 3 grupe: 1). grupa plantelor farmaceutice, ce se pot cultiva în câmpia Dunărei și pe cursul râurilor mari și a afluenților, până sub dealurile mari; 2). grupa celor ce se vor cultiva în toată regiunea deluroasă și 3). grupa celor ce se vor cultiva în poenele umede și expuse soarelui din munți. Pentru platoul Moldovei, Basarabiei și al Bucovinei vom forma numai 2 grupe de plante. Pentru Banat și Transilvania vom menține ca și în vechiul regat cele 3 grupe de plante, iar pentru Dobrogea vom face o grupă aparte, din cauza climatului și a umidității cu totul speciale acestei regiuni și vom recomanda numai acele plante cărora le prieste astfel de condițiuni.

Unele din aceste plante, de mult au fost acclimatizate în cultură, de unele state din Europa, în care cultura plantelor farmaceutice se află în mare cinste. Dintre aceste plante, avem Polygala și Hicdrastis, foarte căutate și scumpe. Polygala preferă locurile de fânețe cam uscate, până la o înălțime de 700—850 m, deasupra nivelului mării, bine lucrate, udate la timp; hicdrastis este o plantă a Americii temperate, iubește locurile umede din păduri, bine umbrite, grase până la o înălțime cam tot de 700—850 m., fiindcă (în acele părți) trăesc în comun. La acestea am mai adăuga și pe Arctostaphylos uvae ursi, un arbust al țărilor de nord, din Europa, Asia și America, care ne procură foile sale. Se va cultiva în poenele din munți la 900—1500 m. înălțime, adică acolo unde am face instalații pentru destilare terapeutică din brazi și oleiuri din pin.

Cooperatia ca mișcare socială nu poate fi privită în afară de legile generale pe care științele le-au fixat până în prezent și care s'au dovedit a fi adevărate. Prin urmare un studiu al cooperatiei va fi istoric atunci când se referă la trecut și va trebui studiat după legile fixate și prevăzute cu apă, se va cultiva următoarele plante: Jaleș, Rosmarinul, Lemnul Măicii Domnului (Santolina charybdomorpha), Odolean, Mentă, Melissa, toate speciile de Livănțică, Stânjănelul, Isopol, Lemn dulce (Glycyrrhiza glabra), care se găsește și sălbatică. Digitala purpură (Degetar) mai cu seamă pe văile munților Măcinului și ai Grecilor. Apoi toate speciile de Anacyclus, chrysanthemum care ne pot procura praful de insecte. Aceste plante de origine mediteraneană, se simt foarte bine în aceste locuri, al căror pământ și climă se apropie de cel mediteranean.

Tâlcuirea Legilor

— Suferința înfrățește oamenii! —

Omul este mai slab și neputincios decât toate animalele mari, de pe fața pământului.

Nu are picioare bune de fugă, ca iepurii; nici mâini lungi, cu ghiare ca maimuțele; nici dinți ascuțiți, ca ai lupului; nici miros ca al ogorului; nici auz bun ca al sălbaticilor și nici ochi ageri, ca ai vulturului.

Un biet creier numai, pe care trebuie să și-l frământăm în continuu, dacă vrea să nascocoască ceva și să și îmbunătățească viața.

Văzând că va pieri sub greutatea vieții și a tuturor vrășmașilor din apă, aer și uscat, atâtă timp cât trăiește în hoardă mică, omul a nteles dela sineși, că scăparea nu-i stă de cât în unirea cu alte hoarde, sau cum am zice noi astăzi, în cooperatie.

Cu ce hoarde era să se unească omul, dacă nu tot cu acelea plecate din sânul aceluiași familii, ca: fii, nepoți, veri, etc.?

Cu aceștia se dusesse el de multeori la vânatoare; deteșeră atacuri fiarelor și încetul cu încetul prinseseră între ei un fel de dragoste, de simpatie.

Pe aceștia și i-a apropiat mai întâi, ca hoarde din vecinătate și cu chipul acesta hoardele unite au alcătuit o putere mai mare, care a devenit acum un «clan».

Clanul înrudit și oarecum mărit, luptă necontenit împotriva fiarelor. Dând aierea și de alte hoarde străine s'au gândit, că ar fi bine să se năpustească asupra lor, să le bată și să le supună.

Vrei să fii întâi?

Fii, tuturor, slugă!

(Marcu Cap. X).

Fratele meu!

Stânca de munte, pe care ochiul tău o admiră cu nesăț; săițătoarele șivoaie, ce, umilit, se strecoară printre dispăcătura rocilor îmbătrânite de vreme; uriașii codrii, ce și fremătă necontenit povestea vieții, cât și tot ce vezi urzit în această lume,—a cărei măreție te uimește,—să știi și să îți minte, că toate au plecat de jos în sus.

E o lege firească aceasta și nimeni nu poate tăgădui, că și trupul nostru, cu năzuințele lui, sunt supuse deopotrivă aceleiași legi.

Ca să ajungi mare, e firesc să fi fost mic întâi: Ca să te urci în vârful scării, trebuie neapărat să pornești dela cea dintâi treaptă a ei.

Ca să te păstrezi la înălțimea la care ai ajuns, să ai grijă necurmată, ca scara să fie bine ținută pe pământ și toate treptele la locul lor, căci altfel ești destinat unei peiri sigure, neținând seama de pământul unde te-ai sprijinit la urcare.

Deci siguranța ta vor fi chiar lucrurile, pe care tu le ai călcat cu picioarele tale!

Fratele meu!

Împărțatul veacurilor, Mântuitorul nostru Iisus Christos, cobori din cer pe pământ, și Dumnezeu fiind, om se făcu, ca să ne dea pildă de smerenie, de umilință și de adăncă năvățură.

Ne'uțles de stăpânitori și nici de lumea sclavilor stăpâniți, acest Mântuitor întindea tuturor o scară de urcare dela pământ spre cer; dela întuneric la lumină; dela suferință la biruință și dela moarte la viață.

Treptele scării Lui erau alcătuite din: Credință, Dragoste și Nădejde și sprijinite pe cele două brațe nesfârșit de lungi și puternice: Suferință și Jertfa.

Iisus era Dumnezeu, dar pentru oameni se făcuse om.

Pentru societatea aceea, ca și pentru cea de astăzi, în care se nestărise ura, lăcomia, furtul și crima, pentru acestea s'a coborât El din înălțimile dragostei și dreptății, ca să strige tuturor: „Treziți-Vă! Faceți roduri vrednice de pocăință!”

Iisus nu era revoluționarul, care atăpă pe o clasă împotriva alteia sau care înfățișează mișcările și ficioșile omeniești, ca să răzvrătească simțurile ne'mplinite ale mulțimii.

El era Dumnezeu armoniei, al înfrățirii universale, care-și da seama că treptele de jos ale scării omeniești sunt tot atât de trebuincioase, cât și cele de sus; că munca se cere tuturor, de o potrivă; că alături de muncă este suferința și cea de tintești lucruri înalte—ce ies din vederile obișnuite ale oamenilor,—apoi să te aștepți la jertfă.

Pentru cei cu înalte idealuri de obștească viețuire creștină, cari voiesc ca'n lume să dobândească vremelnica fericire, iar dincolo viața veșnică. El arată și călează cea mai sigură.

„Lăsați-vă casă, frați, surori, mamă, tată, copii și țarină, pentru Mine și Evanghelia Mea dacă vreți să căștiți biruința pe pământ și eterna viață în ceruri”, celace se tâlcuiește astfel:

Vrei să fii erou?

Luptă-te!

Vrei să atingi cerul, adică idealul sau cea mai înaltă ființă a bunelor tale năzuinți?

Deslășește-te de pământ și de orice sarcină, care-ți îngreuniază lupta!

Vrei să fii mare? Fii, tuturor slugă! Până ce nu cunoști suferința celui de jos și până când tu însuși nu faci ucenicia de slugă, nu ai dreptul să năzuiești la mărire și comandă.

Cum vei putea fi general și să comanzi oștiri, dacă tu-nicio-dată nu ai fost soldat?

Cum vei putea cărmui popoarele, dacă nu te cobori să ascuți și să pipăi rănile fiecăruia din supuși tăi?

N. Mateescu Pensionar

Despăguirile de război

De multe ori s'a vorbit și s'a scris despre despăguirile de război. Cum au fost evaluate aceste pierderi, numai pășitul o știe... Dar și aceea ce s'a făgăduit nu se dă, orj se va da la Sfântul Așteaptă. Dintre toți cei ce au suferit pe urma marelui război, cei cari au fost mai greu loviți de pierderi sunt funcționarii, bieții pensionari și mai ales învățătorii, cari cu toții au muncit din răspuțeri și muncesc și acum pentru cultura neamului și pentru făruri de suflete. Se cuvine deci, ca aceștia, să fie ajutați și să li se dea mult—puținul ce li se datorește și care li s'a făgăduit prin despăguiri de război.

S'a tot anunțat fie prin ziare, fie prin publicațiile autorităților în drept că aceste despăguiri vor fi plătite. Ceace s'a achitat până în prezent însă, și cum s'a achitat, — a început să pună pe gânduri pe cei îndreptății și să-i facă să creadă că nu vor mai intra nici odată în stăpânirea sumelor ce au de primit.

Rugăm deci pe cei în drept să se gândească cel puțin în al unsprezecelea ceas la funcționarii, pensionarii și pionierii culturii românești, — cei mai daunați de războiu, — și să le aducă măcar acum îndulcirea atâtor nevoi ce au, prin achitarea definitivă a despăguirilor de războiu ce au de primit.

Nădăjdum că nu ne va fi zadarnică așteptarea.

N. Mateescu Pensionar

